# KURJER WARSZAWSKI

D. 1. Maia.
PIĄTEK.
ROK 1829.

№ 117

WSPOMNIENIA.
*Zgon Andrzeia Załuskiego Kanclerza* 1711.


## *NOWOŚCI WARSZAWSKIE.*

Na wczoraiszem posiedzeniu publicznem *Towarzystwa Król: Warsz: Przyiaciół nauk*, oświadczył między innemi *Prezes*, że wkrótce ukaże się na widok powszechny, wygotowany przez Deputacją *Ortograficzną* proiekt zasad pisowni polskiej, ażeby znawcy mogli nad nim uwagi poczynić, nim się zamieni w prawo tak dawno w ięzyku naszym pożądane; wspomniał następnie że znany w kraiu naszym z dobroczynnych ofiar dla wzrostu nauk, Obywatel *Tomasz Maruszewski*, powierzył Towarzystwu złp: 1000 nagrody, lub medal tejże wartości za najlepszą rozprawę, wykazuiącą stan *Podola* między Traktatem *Buczackim* a *Karłowickim*; doniósł nakoniec Publiczności, że *Warszawa* w przyszłym Wrześniu ujrzy pomnik *Kopernika*, którego, słynny w uczonym świecie *Humboldt*, w liście pisanym do Towarzystwa ze stolicy Państwa *Pruskiego*, już *Polsce* przyznaie; że ieden z członków zbiera szczegóły do napisania dokładnego żywotu Astronoma naszego; że Towarzystwo Przyiacioł nauk, chcąc o ile można uświęcić tę cześć wielkiemu ziomkowi przez siebie oddaną, postanowiło, na pamiątkę wzniesienia mu pomnika wybić medal stosowny; wykonanie iego przedsięwziął kształcący się teraz kosztem rządu w *Paryżu*, pełen zdatności *Władysław Oleszczyński*.

W Magazynie Rycin *A. Dal Trozzo* wyszło iuż 10 rożnych celniejszych *Widoków Warszawy*, pięknie *in Aqua tinta* podług natury sztychowanych.

Wróciwszy po 10 letnim pobycie za granicą JP. *Antoni Sztek*, rodem z *Warszawy*, który w *Medyolanie* w teatrze *della Skalla* a później w *Londynie* w Królew: Operze Włoskiej był *Tenorystą*; wkrótce da się słyszeć w tutejszym Teatrze Narodowym w 2ch głównych scenach Opery *Otello*.

Dziś rano ciepła st: 2. Wczoraj w połud: 6.

W *Wąchocku*, po ośmiodniowem ogłoszeniu dzwonami zgonu *Jego Swiątobliwości Leona XII* d. 9 Kwietnia chcąc uczcić *Instytut Szkolny* wspólnie z parafjanami cienie drogiego ich sercom Najwyższego Rządcy Kościoła Chrystusowego, zebrał się do domu Bożego. Po odśpiewaniu przez miejscowe Duchowieństwo całego *Officjum defunctorum*, W. JX. *Zefiryn Bartyzel* Poddziekani Iłżycki a miejscowy Proboszcz, celebrował Mszą żałobną przy stosownej muzyce, w czasie której młodzież Szkolna zanosiła swe prośby do Boga za duszę J. Sw: Po Mszy ś. JX. *Stan: Janikowski* Prefekt Jnsty: Wąchockiego miał pogrzebową przemowę, rozczulił i rozrzewnił obecną młodzież i zgromadzonego słuchacza. Odbył się następnie solenny Kondukt, a dnia 10 według polecenia JW. X. *Pasterza* Dyecezji Sandomier: wotywa, aby przy pomocy Ducha S. obdarzonym został Kościół Katolicki, widocznym Namiestnikiem, po ś. p. Leonie XII, godnym zastępowania Bozkiego Zbawiciela. X. J. T.

W *Wilnie* dnia 21 z. m. po południu był deszcz obfity, z wielokrotnym grzmotem i piorunami. Zdarzenie to liczą najstarsi miesz-

kańcy tameczni do nadzwyczajnych i prawie niepamiętnych.

*Dziennik Odeski* z d. 11 Kwietnia zawiera wiadomość od wojska przeciw Turcji działaiącego: Jenerał-Adjutant Baron *de Gejsmar* donosi, że wody bardzo się podniosły i że lody popsuły mosty na rzekach *Jio* i *Olta* i inne mniej znaczne tak, że musiano ie zastąpić przez promy. Jenerał-Piechoty Hrabia *Lanżeron* zdaie sprawe z wycieczki, którą 3000 ludzi osady *Dżurdżewa* w d. 26 Lutego uczyniło. Jenerał-Maior *Gerken*, dowodzący oddziałem pod wsią *Daia*, dowiedziawszy się o tem poruszeniu, wysłał na wzmocnienie naszych forpocztów pułk huzarów Arcy-Xięcia *Ferdynanda*, z 4ma działami artyllerji konnej kompanji Nr 4, i pułk Kozaków Dońskich *Rykowskiego*. Wojska nasze spotkały nieprzyiaciela pode wsią *Turbata*; kilka wystrzałów z dział wprawiły w nieład iego massy, poczem iazda nasza, uderzywszy na niego zmusiła do ucieczki. Dnia 23 Marca zawinął do naszego portu z *Warny* okręt *Possidonia* i przywiózł harem *Jussufa* Baszy złożony z 15 osób wraz ze służącymi płci oboiej.

*Z Sizipola dnia 22 Marca.* — Wszystko tu iest w stanie kwitnącym. Okręty *Marja* i *Parmeńczyk* odpłynęły do *Warny*, zkąd spodziewamy się ieszcze 1,500 ludzi wojska. W tych dniach ukończyliśmy fortyfikacją na 500 ludzi i 8 dział. Trwałość tejże może iej nadać imie twierdzy i nie można iej wziąść szturmem. Wewnątrz, wzdłuż facjaty wzniesiono Koszary, gdzie cała załoga wygodnie może być pomieszczona. Położenie *Sizipola* iest piękne. O 15 wiorst od twierdzy widać wznoszące się 3 rzędy gór, okrytych lasami; strona południowa uprawna winną macicą; miasto zawiera blisko 300 domów i 2000 mieszkańców płci oboiej, tak Greków iako też Bulgarów. Port iest dobry, bardzo wygodny i zasłoniony od wiatrów. Okręty mogą się zbliżać do brzegu na wystrzał kartaczowy. Turcy zwrócili uwagę swoię na *Burgas*, *Achillaę* i *Messemwrję*. *Hussejn* Basza zbliżył się do wsi *Aghilli* o 5 godzin pochodu od *Achially*, aby mógł dać pomoc tym trzem punktom. Okręt Turecki ładowny kulami 32 i 34 funtowemi, pod dowództwem Greka, przybył do nas z *Inady*. Korzystaiąc z pomyślnego wiatru puścił się prosto do *Sizipola*. Uprzedził on Kapitana *Uszakowa* dowódcę bryga *Ganimed*, że w zatoce *Inada* znajduie się ieszcze 2 okręty Tureckie ładowne kulami. *Ganimed* popłynął iuż do *Inada*.

## *NOWOŚCI ZAGRANICZNE.*

Xiężna *Turn* i *Taxis* niedawno powiła szczęśliwie Syna, w zamku swoim tegoż nazwiska. Król *Wirtemberski* będzie Ojcem chrzesnym nowo narodzonego Xięcia.— W *Londynie* rozeszła się wieść po domach pierwszego tonu, że Lord *Kochran* i *Sir Robert Wilson* maią każdy w swoim stopniu wejść w służbę Angielską. Jeżeli ta wiadomość potwierdzi się, sprawi powszechną radość w *Anglji*.—W państwie Angielskiem znajdować się ma teraz do 12,000 *Cyganów*.— W *Londynie* znajduie się teraz 2000 Adwokatów.— Donoszą z *Stambułu* że niedostatek chleba powiększa się co raz bardziej w tej stolicy, bo oczekiwana karawana ze zbożem dotąd nieprzybyła do tej stolicy. — Sułtan iest ciągle stałym w swoich przedsiewzięciach, znosząc z wytrwałością wszystkie dolegliwości. Przekonawszy się że iuż nie można nałożyć nowych podatków na zniszczonych mieszkańców *Stambułu*, żądał od *Ulemow* znacznej pożyczki z dochodów dóbr należących do *Meczetów*. *Ulemowie* iuż mieli oto narady, iednak dotąd nieuczynili zadosyć żądaniom Sułtana.— Donoszą z *Toru-*

*nia* że z powodu nadzwyczajnej powodzi pod tem miastem, 2000 mieszkańców znajduje się w nędzy. — Rząd Francuzki wydał niedawno patent na urządzenie Deliżansów nowego wynalazku, maią mieć tylko po iednem kole a jednak nigdy nie będą się mogły wywrócić; w każdym z tych powozów siedzić będzie 40 osób które mieć mogą tak dogodne miejsca, że chociaż deliżans najspieszniej poiedzie, każdy z nich może nawet pisać. !! Pakunek podróżnych umieszczony zostanie z obu stron ogromnego koła.— W *Wiedniu* w drugie Swięto Wielkanocne wobec Cesarza i Cesarzowej, oraz wszystkich Arcy-Xiążąt i całego dworu, w Kościele zamkowym śpiewano *Te Deum* z powodu szczęśliwego obrania nowego Papieża.—Dnia 16 z. m. przybył z *Berlina* do *Wiedńia* P. *Roie* Poseł Pruski przy dworze Porty Ottomańskiej, i wkrótce wyiechał na miejsce swego przeznaczenia.—Donoszą z *Londynu* że dnia 16 z. m. Xiąże *Esterhazy* Poseł Austrjacki miał ważną rozmowę z Xciem *Welingtonem*.— W *Wrocławiu* Wdowa maiąca lat 72, pod którą iuż załamał się lód na rzecę *Odrze*, uratowaną została przez 3 młodych chłopców.—Uniwersytet w *Kopenhadze* utracił niedawno znakomitego Professora astronomji *Tog Thune*, maiącego lat 44.—N. Król Pruski rozkazał utworzyć kompanję składaiącą się z nadkompletnych Podofficerów gwardji, którzy będą mieli dozór nad Królewskiemi ogrodami i zamkami. Mundur tych Podofficerów będzie podobny do tych, iakie nosiła niegdyś gwardja *Fryderyka Wielkiego*. —Donoszą z *Drezna* że tameczny Poseł Rossyjski *Kaników* tak niebezpiecznie zachorował, iż wątpią aby powrócił do zdrowia. — W *Paryżu* wynaleziono *Billard* który w 8 minut może być rozebrany i złożony.—Od d. 15 Marca do 15 Kwietnia umarło w *Paryżu* nierównie więcej Kobiet niż Mężczyzn.—Były Prezydent Rzeczypospolitej Mexykańskiej *Pedraza*, ma zamiar mieszkać nadal we Francji. —Donoszą z *Stambułu*, że chleb który teraz sprzedaią w tej stolicy, składa się tylko z 3ciej części mąki żytnej, a reszta składa się z mizernych iagieł i piasku; za półtora funta płacą 3 piastry. Baraniny ulubionej potrawy Turków, prawie nie widać.— W *Maklesfield* w Anglji urodziło się niedawno Ciele maiące 4 nozdrze, 3 oczy, 2 ozory, 2 żołądki, 2 zrośnięte głowy, podwójny pysk, ieden otwor oddechowy a grzbiet i ogon zwyczajny. Ten potwór żył godzin 60. — Na iednym z ostatnich Balów maskowych danym w czasie karnawału przez Internuncjusza *Austrjackiego* na przedmieściu *Pera* pod *Stambułem*, znajdowały się 2 maski wystawiaiące Arabów, mówią, że był to przebrany *Sułtan* w towarzystwie swoiego ulubieńca *Berbera Baszy*. —Najnowsze listy z *Kolumbji* donoszą, że wieści w gazetach europejskich, iakoby *Bolivar* dążył do samowładztwa, niezmierną przykrość sprawuią temu mężowi. Wszelkie pogłoski tego rodzaiu są sprawą iego nieprzyiacioł. Oswobodziciel, nazbyt chlubi się z dzieła swoiego, ażeby ie sam miał zniweczyć.

## DONIESIENIA.

*Urząd Municypalny M. S. Warszawy.*

Lubo każdemu fanty na Lombardzie zastawuiącemu wiadomo iest, iż Urządzenie Lombardowe mianowicie w § 21, stanowi:,, że Właściciel fantu zastawionego, a z powodu niewykupienia lub nieprolongowania zastawy przez Licytacją publiczną przedanego, ma sobie zostawiony cały rok czasu (licząc od terminu Licytacji na której fant był przedany) do zgłaszania się do Lombardu po odebranie Superaty, ieżeli się iaka po odtrąceniu z kwoty za fant wziętej, przypadaiących Lombardowi należytości okaże; skoro zaś w przeciągu tak znacznego czasu, rzeczonej Superaty z Depozytu Lombardowego nie odbierze takowa do funduszów namienionego Instytutu wcielona staie się iego własnością:,, chcąc ie-

dnak ażeby nikt niewiadomością składać się nie mógł, przypomina takowy przepis z oświadczeniem że Dyrekcja Lombardu od niego odstąpić, ani go modyfikować nie iest mocną. — Warszawa d. 24 Kwietnia 1829 r. — Radca Stanu Prezydent *Wojda*. — Sekretarz Jeneralny *G. Jabłkowski*.

W Wsi Mniszewie za Górą Kalwarją w Karczmie na noclegu z d. 27 na 28 r. b. skradzione zostały rzeczy następuiące: Toaletka mahoniowa wybita zielonym Axamitem w niej srebrem Rubli 32, Pudełeczko z drobiazgami do szycia, Paczka opieczętowana pod adressem do Hrabini Fredro w Warszawie, Szlafrok ciemno zielony Grodenablowy, 2 Suknie materjalne, 3cia czarna Floransowa, Marselinowa iasno orzechowa, Merynosowa lilja, Bareżowa w pasy ciemno orzechowe i niebieskie, biała Żaknotowa, pąsowa a la Frejszyc, Chustki, biała Francuzka, Bareżowa niebieska, Bordesoa lilja od której były szlaki odprute, Koszul 3 z Cyfrą R. L. na wierzchu korona, 12 Koszul Kobiecych, Spudniczek 3, iedna pąsowa włóczką w ząbki dziergana, Chustek od nosa białych 5, Prześcieradeł 4, Poszewek 4, Pończoch par 18, Chustek Perkalowych białych z różowemi szlaczkami ieszcze nie rozciętych 5, Kartonu wąskiego białego łokci 5. Czepków Perkalowych 6, Kołnierzyków płóciennych 4, Palatynka Tiulowa, Kołnierzyków Ptyfeniowych gładkich 4, Langietek 2, Bielizna wszystka znaczona była Lit: P. Numerami ciągłemi, Rękawiczek par 8, Czapeczka dla Dziecka, i innych tym podobnych rzeczy. Uprasza się, ktoby takowe rzeczy wyśledził, aby raczył uwiadomić Właściciela domu Nr 2584 przy ulicy Boleść w Warszawie, za co niech będzie pewny prócz dozgonnej wdzięczności, sowitej nagrody.

Po śmierci J. G. Mencke Kupca Warszawskiego HANDEL SUKIENNY po tymże pozostały, z Sukna tak kraiowego iako też zagranicznego w różnych kolorach i gatunkach, tudzież Kazimierku i Czerkasu składaiący się, po cenie zniżonej wyprzedanym zostanie zwolnej ręki, a to w dotychczasowym lokalu w domu WW. Dobryczów Nr 456 przy Krakowskiem Przedmieściu blisko kolumny Zygmunta; oczem donoszą Sukcessorowie po tymże J. G. Mencke pozostali.

*Rejent Powiatu Zgierskiego.*

Decyzją JW. Prezesa Trybunału Cywilnego Iszej Instancji Woiewództwa Mazowieckiego pod dniem 15 b. m. i r. od Nr. 1924 wydaną, będąc upoważniony do sprzedaży Ruchomości po niegdy ś. p. Wacławie Ammer pozostałych; uwiadamia niniejszym Szanowną Publiczność iż w dniu 12 Miesiąca Maia r. b. i w dniach następnych zawsze od godziny 9tej zrana w Mieście Alexandrowie drogą publiczney Licytacji następuiące Effekta iako to: Srebra, Meble, Zegary, Lanszafty, Obrazy, Garderoba męzka, damska, Płótna w pułkach, Kufry, Sukno w postawach, Skury, Pościel Bielizna stołowa, Cyna, Blacha, Żelastwo, Fajans, Miedź, Szkło stołowe, różne narzędzia Gospodarskie, Bydło gatunku poprawnego licząc sztuk 83, Konie cugowe i fornalskie, Wozy, Bryki, Szkło w skrzyniach i taflach różnego gatunku i tym podobne rzeczy, a to za pieniądze nieodstępnie bez względu liczyć się maiące sprzedane będą, przeto chęć Licytowania maiących, na powyżej oznaczone miejsce i termin wzywa. — Zgierz d. 17 Kwietnia 1829 r. — *Józef Stokowski.*

TRZY POKOIE z Kuchnią, na pierwszem piętrze wraz z Drwalnią i Piwnicą, do naięcia od Sgo Jana r. b. przy ulicy Nowiniarskiej w domu JP. Brünnera, pod Nr 1800.

Pod Nr 1799 przy ulicy Franciszkańskiej 6 POKOI odnowionych z 2ma Kuchniami, 2ma Alkowami sypialnemi dla ludzi, z Meblami lub bez mebli, cząstkowo lub razem, na 2giem piętrze, każdego czasu są do naięcia. Wiadomość u Gospodarza na 1m piętrze w tymże domu.

Do Handlu Korzeni i Win przy ulicy Piwnej Nr 105 nadesłano znaczną partją w komis. BULJONU wyrabianego przez iednego z Obywateli tu w kraiu, cena iego iest bardzo mała, bo funt sprzedaie się po zł: 3 gr: 10, tamże dostać można czystego i smacznego WINA Węgierskiego garniec po zł: 12 i 16; niemniej i innych Win po cenie miernej.

Potrzebna do Warszawy PIASTUNKA w średnim wieku, do małych dzieci, rodowita Niemka któraby dobrze szyć bieliznę umiała, i była opatrzona w przyzwoite świadectwa dobrej konduity. Po dalszą wiadomość zgłosi się przy ulicy Miodowej w domu Zawadzkich pod Nr 481.

W Dobrach Wólka Zarzeńska zwanych, o 1 pół mili od Warszawy, na Trakcie Karczewskim leżących, iest rosły i piękny BUHAJ Szwajcarski czystej krwi, maści ciemno-czerwonej, lat niespełna 4 maiący, do sprzedania.

TEATR. Jutro 8 raz Kome: *Przyiaciele* i Balet *Polemon* i *Teona*.